

UAB „BENDRAS FINANSAVIMAS“
KREDITINGUMO VERTINIMO IR ATSAKINGOJO SKOLINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės (toliau – **Taisyklės**) reglamentuoja nuostatas, kriterijus ir principus, kuriais UAB Bendras finansavimas, juridinio asmens kodas 303259527, buveinės adresas M. Valančiaus g. 1-1, Vilnius (toliau – **Bendrovė**), turi vadovautis vertindama Narių Klientų, kurie kartu yra ir vartojimo kredito gavėjai, kreditingumą. Taisyklės užtikrina, kad būtų tinkamai įvertintas Narių Klientų vartojimo kredito gavėjų kreditingumas ir laikomasi atsakingojo skolinimo principo. Išskyrus, kiek tai susiję ir neprieštarauja atsakingo skolinimo principui, šios Taisyklės nėra taikomos Nariams Klientams, kuriems suteiktos Paskolos, ir kurie pagal šias Taisykles nėra laikomi Vartojimo kredito gavėjais, bei Nariams Investuotojams.
2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:
 - 2.1. **Asmuo** reiškia fizinį asmenį;
 - 2.2. **Vartojimo kredito gavėjas** reiškia fizinį asmenį Narių Klientą, kuris kreipėsi į Bendrovę dėl vartojimo kredito suteikimo ir (arba) su kuriuo Bendrovė sudarė vartojimo kredito sutartį, o Nariai Investuotojai investavo ir (arba) paskolino vartojimo kredito gavėjui. Vartojimo kredito gavėju nelaikomas Narys Klientas, kuriam suteikta Paskola;
 - 2.3. **Šeima** (arba šeimos nariai) – susituokę asmenys (sutuoktiniai);
 - 2.4. **Nuostatai** – Lietuvos banko valdybos 2017 m. sausio 24 d. nutarimo Nr. 03-21 redakcija „Dėl vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų patvirtinimo“ bei visos vėlesnės redakcijos;
 - 2.5. **Paskola** reiškia civilinę sutartį, pagal kurią Nariai Investuotojai per Platformą perduoda Nario Kliento (paskolos gavėjo) nuosavybės pinigus, o paskolos gavėjas įsipareigoja grąžinti Nariams Investuotojams tokią pat pinigų sumą (paskolos sumą) bei mokėti palūkanas, kuri užtikrinama hipoteka kartu su kitomis prievolių užtikrinimo priemonėmis, išskyrus vartojimo kredito sutartį;
 - 2.6. **Asmeninis vartojimo kreditas** reiškia vartojimo kreditą, suteikiamą įvertinus tik asmenines Vartojimo kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir Vartojimo kredito gavėjo bei jo bendrus šeimos įsipareigojimus, kai Vartojimo kredito gavėjas siekia sudaryti arba sudaro vartojimo kredito sutartį asmeninėms reikmėms. Už prievolės, kylančias iš asmeninio vartojimo kredito, atsako Vartojimo kredito gavėjas asmeniškai;
 - 2.7. **Platforma** reiškia rinkos skolinimo (*angl. Marketplace lending*) internetinę svetainę WWW.SAVY.LT, kurią administruoja Bendrovė, bei kurioje Nariai Klientai gali užsiregistruoti ir pateikę paraišką skolintis iš Platformos Narių Investuotojų, o Platformos Nariai Investuotojai investuoti ir (arba) skolinti Nariams Klientams;
 - 2.8. **Narys Investuotojas** reiškia fizinį asmenį, kuris užsiregistravo Platformoje, sutiko su jos naudojimosi sąlygomis ir gali savo nuožiūra ir (arba) rizika investuoti ir (arba) skolinti Nariams Klientams;
 - 2.9. **Narys Klientas** reiškia fizinį asmenį, kuris užsiregistravo Platformoje, sutiko su jos naudojimosi sąlygomis bei kuriam Platformos Nariai Investuotojai paskolino arba kuris į Bendrovę kreipėsi dėl Paskolos ar vartojimo kredito suteikimo ir jo paraiška buvo Platformos patvirtinta;
 - 2.10. **Įsipareigojimai** reiškia bendrų Kliento ir jo šeimos narių turimų įsipareigojimų finansų ar kredito įstaigoms kas mėnesį mokamas mėnesines sumas (įmokos). Asmeninio vartojimo kredito atveju Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimai yra Vartojimo kredito gavėjo turimų asmeninių ir bendrų šeimos finansinių įsipareigojimų dėl vartojimo kreditų bei visų kitų įsipareigojimų finansų įstaigoms įmokų suma;
 - 2.11. **Įrodymai** reiškia duomenų bazių arba paties Nario Kliento pateikti duomenys ir dokumentai (sutartys, banko išrašai, metinės deklaracijos ir kt.), kurių pagrindu gaunama informacija apie Nario Kliento pajamas ir (arba) darbo užmokestį ir darbo stažą, ir Creditinfo pateikiama informacija apie Nario kliento sutartis ir įsipareigojimus kitoms finansų ar kredito įstaigoms;
 - 2.12. **Investavimas** reiškia tapatų skolinimui Nario investuotojo per platformą atliekamą veiksmą, kai savo nuožiūra ir rizika skolinama Nariui Klientui.

3. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo (Žin., 2011, Nr. 1-1, Nr. 146-6830) bei Civilinio Kodekso. Bendrovės veikloje bei pagal šias Taisykles Platformoje teisiniai vartojimo kredito santykiai susiklosto tik tarp Bendrovės bei Narių Klientų, kurie kartu yra ir vartojimo kredito gavėjai. Bet kokie teisiniai santykiai tarp (1) Bendrovės bei Narių Investuotojų, bei (2) Narių Investuotojų ir Narių Klientų (nepriklausomai nuo to, kad dalis Narių Klientų gali būti vartojimo kreditų gavėjais) yra laikomi išimtinai paskolos teisiniais santykiais, reguliuojamais Civilinio Kodekso, ir VKĮ jiems nėra taikomas. Niekas šiose Taisyklėse negali būti aiškinama, interpretuojama, nurodoma ar patvirtinama kaip draudimas Nariams Investuotojams užsiimti skolinimo ar investicine veikla ir/ar skolinti ar investuoti į Bendrovės Platformos ar Narių Klientų Paskolas, įskaitant ir Narius Klientus, kurie yra vartojimo kredito gavėjai, bei tokiu būdu, kad tai būtų laikoma pažeidimu pagal VKĮ 25¹ (1) str. Šios Taisyklės nėra taikomos Nariams Investuotojams.

II. VARTOJIMO KREDITŲ TEIKIMO POLITIKA, ATSAKINGO SKOLINIMO PRINCIPAI IR NUOSTATOS

4. Bendrovė, versdamasi vartojimo kreditų teikimo veikla, laikosi atsakingo skolinimo principo. Atsakinguoju skolinimu laikoma tokia Tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus veikla, kai per operatoriaus administruojamą tarpusavio skolinimo sistemą teikiant vartojimo kreditus, laikomasi nuostatų, užtikrinančių, kad yra vertinamas Nario Kliento kreditingumas ir sudarančių prielaidas tinkamai įvertinti Nario Kliento ir/ar vartojimo kredito gavėjo kreditingumą ir užkertančių Nariui Klientui ir/ar vartojimo kredito gavėjui galimybę prisiimti pernelyg didelę finansinių įsipareigojimų našta.
5. Tvariomis pajamomis pripažįstamos tokios Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo pajamos, kurių pagrindai galima tikėtis Paskolos ar vartojimo kredito suteikimo laikotarpiu.
6. Bendrovė neskatina neatsakingojo skolinimo.
7. Bendrovės vartojimo kreditų politika yra grindžiama prielaida, kad vartojimo kreditas bus gražinamas iš Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo pajamų pinigų srauto, o ne dėl priverstinio išieškojimo teismine ir poteismine tvarka. Bendrovės atsakingas skolinimas grindžiamas šiomis pagrindinėmis nuostatomis:
 - 7.1. Bendrovė, prieš priimdama sprendimą suteikti Nariui Klientui ar Vartojimo kredito gavėjui vartojimo kreditą arba padidindama esamą bendrą vartojimo kredito sumą, remdamasi pakankama informacija ir įrodymais, turi įvertinti Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą;
 - 7.2. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo tikslas yra įvertinti Vartojimo kredito gavėjo galimybes prisiimti konkretų finansinį įsipareigojimą, kurį kartu su jau turimais finansiniais įsipareigojimais Vartojimo kredito gavėjas būtų pajėgus įvykdyti;
 - 7.3. Bendrovė privalo įvertinti visus objektyviai numanomus reikšmingus veiksnius, atsižvelgdama į Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo pateiktą ir Bendrovei prieinamą informaciją, galinčią turėti įtakos Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui, ypač tokią kaip tvarios Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) potencialas;
 - 7.4. Skolinimas teikiant vartojimo kreditus grindžiamas (atsižvelgiama į istorinius duomenis, ekonomikos cikliškumą) visų Nario Kliento ar Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito ir kitas sutartis su finansų įstaigomis vidutinės įmokos dydžio ir pajamų santykio ribojimu (angl. *debt-to-income*);
 - 7.5. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimas, remiantis tuo metu turima informacija, turi būti pagrįstas prielaida, kad Vartojimo kredito gavėjas galės vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus visą vartojimo kredito sutarties laikotarpį;
 - 7.6. Jeigu vertinant Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą nustatoma, kad remiantis tuo metu turima informacija Vartojimo kredito gavėjas nepajėgus vykdyti finansinių įsipareigojimų visą vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį, vartojimo kreditas Vartojimo kredito gavėjui neturi būti suteiktas;

III. INFORMACIJOS RINKIMAS IR INFORMAVIMAS

8. Vadovaudamasi atsakingo skolinimosi principu, prieš sudarydama vartojimo kredito sutartį Bendrovė įvertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą, remdamasi iš Vartojimo kredito gavėjo gauta

- informacija bei informacija surinkta iš duomenų bazių. Nagrinėdama prašymą suteikti vartojimo kreditą, Bendrovė rūpestingai įvertina surinktą informaciją apie Vartojimo kredito gavėjo asmenines aplinkybes ir finansinę padėtį ir, jeigu atrodo būtina, pareikalauja papildomų duomenų.
9. Bendrovė informuoja Vartojimo kredito gavėjus apie jų pareigą teikti Bendrovei teisingą ir išsamią informaciją, būtiną Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui įvertinti.
 10. Jeigu Bendrovė ir Vartojimo kredito gavėjas susitaria pakeisti bendrą vartojimo kredito sumą, Bendrovė atnaujina turimą informaciją apie Vartojimo kredito gavėją ir iš naujo vertina jo kreditingumą bei šiose Taisyklėse nustatyta tvarka apskaičiuoja Vartojimo kredito gavėjo įmokos dydžio ir pajamų santykį.
 11. Vertindama Vartojimo kreditų gavėjų kreditingumą Bendrovė renka ir vertina (informaciją Vartojimo kredito gavėjas užpildo www.savy.lt portale ir patikslina/patvirtina/papildo skambučio metu. Portalo paraiškoje ir skambučio metu yra nurodoma, kad Bendrovė vertina šeimos pajamas ir išlaidas) šią informaciją apie Vartojimo kredito gavėją:
 - 11.1. Vardas ir pavardė;
 - 11.2. Asmens kodas;
 - 11.3. Telefono numeris;
 - 11.4. Elektroninio pašto adresas;
 - 11.5. Paskolos tikslas;
 - 11.6. Asmens dokumento Nr.;
 - 11.7. Banko sąskaitos Nr.;
 - 11.8. Šeimyninė padėtis (pasirinktinai):
 - 11.8.1. Pasirinkus nesusituokęs, išsiskykęs, našlys, partnerystė, renkama:
 - 11.8.1.1. Jūsų asmeninės mėnesio pajamos;
 - 11.8.1.2. Jūsų mėnesinių išpareigojimų kitoms finansų įstaigoms suma;
 - 11.8.2. Pasirinkus susituokęs, renkama:
 - 11.8.2.1. Sutuoktinio vardas;
 - 11.8.2.2. Sutuoktinio pavardė;
 - 11.8.2.3. Sutuoktinio asmens kodas;
 - 11.8.2.4. Jūsų asmeninės mėnesio pajamos;
 - 11.8.2.5. Gaunamos šeimos pajamos eurais;
 - 11.8.2.6. Šeimos mėnesinių išpareigojimų kitoms finansų įstaigoms suma.
 - 11.9. Vartojimo kredito gavėjo finansinę padėtį (Vartojimo kredito gavėjo pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);
 - 11.10. Vartojimo kredito gavėjo arba šeimos išpareigojimų kitoms finansų įstaigoms suma (kreditus, susijusius su nekilnojamoju turtu, finansine išperkamoja nuoma, vartojimo paskolos ir pan.);
 - 11.11. Vartojimo kredito gavėjo ne mažiau kaip 6 paskutinių mėnesių kredito istoriją ir informaciją apie tai, ar Vartojimo kredito gavėjas netinkamai vykdo arba netinkamai vykdė finansinius išpareigojimus, taip pat informaciją apie vartojimo kredito gavėjo išsiskolinimus finansų įstaigoms;
 - 11.12. Vartojimo kredito gavėjo nurodytą arba Bendrovei žinomą aplinkybių įtaką Vartojimo kredito gavėjo ekonominei ir finansinei padėčiai bei vartojimo kredito gavėjo galimybes tinkamai vykdyti finansinius išpareigojimus;
 - 11.13. Kitas reikšmingas aplinkybes.
 12. Pajamos, išlaidos ir Vartojimo kredito gavėjo finansiniai išpareigojimai šiose Taisyklėse reiškia Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos pajamas, išlaidas ir finansinius išpareigojimus, kurie sudaro bendrą visumą apie Vartojimo kredito gavėjo ir šeimos pajamas ir finansinius išpareigojimus. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, pajamos, išlaidos ir Vartojimo kredito gavėjo finansiniai išpareigojimai šiose Taisyklėse reiškia asmenines Vartojimo kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir asmeninius Vartojimo kredito gavėjo bei bendrus šeimos išpareigojimus dėl vartojimo kreditų bei išpareigojimus finansų įstaigoms, kurie sudaro bendrą visumą apie asmenines Vartojimo kredito gavėjo pajamas, išlaidas ir asmeninius Vartojimo kredito gavėjo bei bendrus šeimos išpareigojimus.
 13. Vertinant Vartojimo kredito gavėjo pajamas Tarpusavio skolinimo platformos operatorius įvertina esamas ir būsimas Vartojimo kredito gavėjo pajamas. Tarpusavio skolininko platformos operatorius vartojimo kredito gavėjo esamų ir būsimų pajamų pokytį vertina, kai tokią informaciją (apie pokytį) vertinimo metu objektyviai galima nustatyti ir (ar) ją pateikia pats vartojimo kredito gavėjas.

- Informaciją apie būsimą pajamų pokytį (kredito grąžinimo laikotarpiu) Tarpusavio skolinimo platformos operatorius privalo įvertinti.
14. Bendrovė prieš pradėdama vertinti Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos kreditingumą, turi gauti šią informaciją / dokumentus:
 - 14.1. sutikimą dėl asmens duomenų tvarkymo ir patvirtinimą, kad santuokos atveju paskolos sutartis sudaroma šeimos interesams tenkinti;
 - 14.2. sutikimą su portalo naudojimosi sąlygomis;
 - 14.3. sutikimą su vartojimo kredito sutarties bendrosiomis sąlygomis;
 - 14.4. paraišką Platformoje suteikti vartojimo kreditą.
 15. Vartojimo kredito gavėjo informacija yra pateikiama vartojimo kredito paraiškoje ir atitinkami duomenys lyginami su duomenų bazėse / viešuose informacijos šaltiniuose esančiais duomenimis, kurie yra prieinami Bendrovei.
 16. Dokumentas, kuriuo Bendrovė nustato Vartojimo kredito gavėjo santykius su finansų institucijomis, yra Vartojimo kredito gavėjo paraiška Platformoje vartojimo kreditui gauti.
 17. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumas tikrinamas kreditingumui vertinti naudojamose duomenų bazėse su Vartojimo kredito gavėjo sutikimu, kaip to reikalaujama pagal galiojančius įstatymus.
 18. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui vertinti Bendrovė visais atvejais naudoja šias duomenų bazes/ viešus informacijos šaltinius:
 - 18.1. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenų bazę (SODRA), kurios renkama informacija apie vidutines Vartojimo kredito gavėjo pajamas;
 - 18.2. Gyventojų registro, kurio tvarkytoju yra valstybės įmonė Registrų centras, , iš kurios gaunama informacija apie Vartojimo kredito gavėjo šeimininę padėtį, jo išlaikytinių asmenų skaičių, mirties datą, deklaruotą gyvenamąją vietą, pilietybę, asmens dokumento numerį, dokumento tipą;
 - 18.3. UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazes – Infobankas, Skolininkų administravimo informacinę sistemą (SAIS). Iš šios duomenų bazės renkama informacija apie: asmenų skolas, prisiimtus finansinius įsipareigojimus ir finansinių įsipareigojimų vykdymo istoriją, kontaktinę informaciją;
 - 18.4. Nekredituotinių asmenų sąrašo informacinė sistema (NASIS), iš kurios gaunamas asmenų, dėl kurių yra pateikti prašymai neleisti jiems sudaryti vartojimo kredito sutarčių, sąrašas.
 - 18.5. Paskolų rizikos duomenų bazė (PRDB) - Lietuvos banko administruojama duomenų bazė, į kurią pateikiami duomenys apie paskolos gavėjus ir jiems suteiktas paskolas;
 - 18.6. Kitas duomenų bazes / viešus informacijos šaltinius jei nusprendžiama, kad tai yra reikalinga tinkamai įvertinti kreditingumą.
 19. Bendrovė vertina Taisyklių 18 punkte nurodytose duomenų bazėse / viešuose informacijos šaltiniuose esančią informaciją kiekvienu atveju vertinant Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą.
 20. Bendrovė kreditingumo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus saugo 6 metus arba iki įsipareigojimų, pagal paskolos sutarties terminą, pabaigos (priklausomai, kuris terminas ilgesnis), jeigu kiti teisės aktai nenustato ilgesnio šios informacijos, duomenų ir dokumentų saugojimo termino, kad Bendrovė prireikus galėtų pateikti įrodymus, kad tinkamai įvertino Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą.

IV. VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO KREDITINGUMO VERTINIMAS

21. Sudarant Vartojimo kredito sutartį, vidutinis mėnesio įmokos visoms finansų įstaigoms (įskaitant ir Bendrovę) dydis turi neviršyti 40 procentų Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos gaunamų tvarių pajamų.
22. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, Vartojimo kredito gavėjas patvirtina, kad vartojimo kreditas imamas asmeniniams poreikiams tenkinti ir sutinka, kad prievolės, kilsiančios iš Vartojimo kredito sutarties, yra Vartojimo kredito gavėjo asmeninė atsakomybė tiek santuokos laikotarpiu, tiek santuokos nutraukimo atveju.
23. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, nevertinamos Vartojimo kredito gavėjo sutuoktinio asmeninės pajamos, išlaidos ir sutuoktinio asmeniniai įsipareigojimai, tačiau turi būti nustatomos šios sąlygos:
 - 23.1 Vartojimo kredito gavėjo vidutinės mėnesio įmokos dydis pagal Vartojimo kredito gavėjo ir bendrus šeimos įsipareigojimus dėl vartojimo kreditų turi neviršyti 20 proc. Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų;

- 23.2 Vartojimo kredito gavėjo vidutinės mėnesio įmokos dydis pagal visus Vartojimo kredito gavėjo ir bendrus šeimos išsipareigojimus finansų įstaigoms turi neviršyti 40 proc. Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų.
24. Vidutinės įmokos dydžio ir pajamų santykis yra nustatomas atsižvelgiant į Lietuvos Banko patvirtintus Nuostatus. Tvarių pajamų santykis gali būti taikomas kitoks nei nustatyta Nuostatuose ir kisti atsižvelgiant į galimus tų Nuostatų pakeitimus (įskaitant panaikinimą) ir (arba) teismų (įsigaliojusius) išaiškinimus dėl Nuostatų. Po pakeitimų, jei tokių būtų, Bendrovė ir toliau laikytųsi naujų teisės aktų imperatyviųjų reikalavimų dėl tvarių pajamų santykio. Bendrovė nesivadovautų Nuostatų sąlygomis, jei jos būtų pripažintos prieštaraujančios aukštesnės galios teisės aktui.
 25. Tvariomis pajamomis pripažįstamos tokios Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos pajamos, kurių pagrįstai galima tikėtis viso vartojimo kredito suteikimo laikotarpiu.
 26. Vartojimo kredito gavėjai, kurių pajamos gali iš esmės kisti (t. y. pajamos iš dividendų, akcijų, pajamos iš nekilnojamo turto, pajamos iš investavimo veiklos ar nekilnojamo turto pardavimo ir kita) ar pajamų, kurių tvarumas kelia abejonių, yra vertinami konservatyviau.
 27. Priimant sprendimą dėl Vartojimo kredito teikimo atsižvelgiama į ne mažiau kaip keturių mėnesių Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų istorijos vidurkį ir vertinama, ar sutartyje nustatyto vartojimo kredito gražinimo laikotarpiu gaunamų tvarių pajamų pakaks visiems išsipareigojimams finansų įstaigoms vykdyti.
 28. Vidutinis gražinamo kredito įmokos dydis ir palūkanos yra apskaičiuojamos visų kreditų gražinimo ir palūkanų sumą, taip pat kitus mokesčius, padalijus iš vartojimo kredito sutarties trukmės.
 29. Bendrovė, apskaičiuodama Vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką, vertina jai žinomas ir (arba) galimas žinoti Vartojimo kredito gavėjo išlaidas, susijusias ne tik su vartojimo kredito gražinimu, bet ir Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio kitais Vartojimo kredito gavėjo turimais išsipareigojimais finansų įstaigoms (kitais kreditais, finansine išperkamąja nuoma ir t.t.), ir atsižvelgia į pajamas, liekančias sumokėjus Vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką.
 30. Turi būti įvertintos kreditų, kurių daliniai gražinimai nenumatyti, vidutinės santykinės kredito gražinimo ir palūkanų įmokos, apskaičiuojamos padalijus kredito ir palūkanų įmokų sumą iš kredito trukmės.
 31. Pasirinkus asmeninį arba šeimos poreikiams vartojimo kreditą, Vartojimo kredito gavėjas nurodo, ar jo pajamos mažės per visą Vartojimo kredito sutarties laikotarpį. Jei Klientas nurodo, kad jo pajamos mažės per visą Vartojimo kredito sutarties laikotarpį, privalo būti surenkama informacija, kiek ir nuo kurio laikotarpio numatomas pajamų mažėjimas.
 32. Bendrovė, vertindama vartojimo kredito gavėjo kreditingumą, įvertina:
 - 32.1. Vartojimo kredito gavėjo finansinę padėtį (Vartojimo kredito gavėjo pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);
 - 32.2. Vartojimo kredito gavėjo arba šeimos išsipareigojimų kitoms finansų įstaigoms sumą (kreditus, susijusius su nekilnojamuoju turto, finansine išperkamąja nuoma, vartojimo paskolos ir pan.);
 - 32.3. Vartojimo kredito gavėjo ne mažiau kaip 6 paskutinių mėnesių kredito istoriją ir informaciją apie tai, ar Vartojimo kredito gavėjas netinkamai vykdo arba netinkamai vykdė finansinius išsipareigojimus, taip pat informaciją apie vartojimo kredito gavėjo išsiskolinimus finansų įstaigoms;
 - 32.4. Vartojimo kredito gavėjo nurodytą arba tarpusavio skolinimo platformos operatoriui žinomų aplinkybių įtaką vartojimo kredito gavėjo ekonominei ir finansinei padėčiai bei vartojimo kredito gavėjo galimybes tinkamai vykdyti finansinius išsipareigojimus;
 - 32.5. kitas reikšmingas aplinkybes

V. VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO PAJAMŲ VERTINIMAS

33. Pagal šiose Taisyklėse nustatytą tvarką, pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, vertinamos Vartojimo kredito gavėjo asmeninės, o visais kitais vartojimo kredito išdavimo atvejais ir jo sutuoktinio pajamos.
34. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, vertinamos visos (100 proc. pajamų dydžio) asmeninio Vartojimo kredito gavėjo tvarios pajamos.
35. Vartojimo kredito gavėjo mėnesio pajamos vertinamos konservatyviai. Mėnesio pajamos gali būti vertinamos ir į jas gali būti atsižvelgiama tik Bendrovės klientų aptarnavimo specialistui gavus Vartojimo kredito gavėjo pajamų gavimą patvirtinančius dokumentus. Jeigu konkrečioms pajamoms

- įrodyti Vartojimo kredito gavėjas negali pateikti reikalaujamų dokumentų, tokios pajamos nėra vertinamos.
36. Vertinant Vartojimo kredito gavėjo pajamas, iš jo privalomai surenkama žemiau nurodyta informacija:
- 36.1. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą asmeninis – Vartojimo kredito gavėjo, kitu atveju Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio, tvarių pajamų per pastaruosius 4 mėnesius vidurkis;
- 36.2. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą - asmeniniai Vartojimo kredito gavėjo, kitu atveju Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio, tvarių pajamų šaltiniai bei tvarių pajamų gavimą pagrindžiantys dokumentai:
- 36.2.1. kai pajamos gaunamos pagal darbo sutartį – informacija iš SODRA duomenų bazės arba sąskaitos išrašas, arba pažyma iš darbovietės (patvirtinta atsakingo asmens parašu ir antspaudu, jeigu darbovietė jį turi) apie išmokėtą darbo užmokestį arba kiti tinkami įrodymai;
- 36.2.2. kai pajamos gaunamos pagal autorines sutartis – sąskaitos išrašas arba autorinio atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai (darbų priėmimo–perdavimo aktai ir pan.); jeigu pajamos pagal autorinę sutartį nepervedamos į banką: autorinė sutartis, darbų priėmimo–perdavimo aktai ir pajamų deklaracija už praėjusius kalendorinius metus;
- 36.2.3. kai pajamos gaunamos iš turto nuomos – nuomos pajamos pagrindžiamos sąskaitos išrašu ir nuomos sudarymą patvirtinančiu dokumentu;
- 36.2.4. kai pajamos gaunamos iš individualios įmonės veiklos – sąskaitos išrašas; įmonė patikrinama viešuosiuose registruose, t. y. ar ji nėra likviduojama/bankrutavusi (www.rekvizitai.lt), be to, prašoma pelno mokesčio deklaracijos už praėjusius kalendorinius metus ir pelno mokesčio deklaracijos už einamuosius metus;
- 36.2.5. kai pajamos gaunamos iš individualios veiklos arba veiklos pagal verslo liudijimą – sąskaitos išrašas, individualios veiklos vykdymo pažyma arba verslo liudijimas (jeigu pajamos iš veiklos pagal verslo liudijimą), pajamų mokesčio deklaracija už praėjusius kalendorinius metus, veiklos tęstinumą įrodantys dokumentai (sutartys, užsakymai), pajamas ir išlaidas patvirtinantys dokumentai už einamuosius metus ir praėjusius metus (banko sąskaitų išrašai, patvirtinantys piniginių lėšų judėjimą, pajamų ir išlaidų žurnalas);
- 36.2.6. pajamos gaunamos statutinių pareigūnų – sąskaitos išrašas arba atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai arba kiti pastovias pajamas patvirtinantys dokumentai;
- 36.2.7. kai pajamos gaunamos iš žemės ūkio veiklos – sąskaitos faktūros, algalapiai, čekiai ir kiti pajamas pastovias pajamas patvirtinantys dokumentai.
37. Vertinamos tik tvarios Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos pajamos, išlaidos ir Įsipareigojimai, kurie yra turimi kreditingumo vertinimo momentu. Asmeninio vartojimo kredito atveju vertinamos tik tvarios Vartojimo kredito gavėjo asmeninės pajamos, išlaidos ir bendri šeimos Įsipareigojimai, kurie yra turimi kreditingumo vertinimo momentu.
38. Apskaičiuotos mėnesio pajamos padauginamos iš pajamų pobūdžio tvarumo koeficiento:
- 38.1. Tvariomis pajamomis (taip pat ir asmeninių vartojimo kredito išdavimo atvejais) laikomos pajamos, pastoviai gaunamos ne mažiau kaip 4 mėn. ir pagrįstos atitinkamais dokumentais (sutartimis, išrašais iš banko sąskaitos, apskaitos dokumentais ir t.t.), ne tik atskleidžiančiais jų pobūdį, bet ir įrodančiais gavimo faktą. Tokiais atvejais tvarumo koeficientas yra 1, t. y. pajamos vertinamos 100% pajamų dydžio;
- 38.2. Keturių mėnesių tvarios pajamos iš darbo užmokesčio (darbo stažas) laikomos, kai:
- 38.2.1. paskutinius keturis mėnesius dirbama toje pačioje darbovietėje;
- 38.2.2. per paskutinius keturis mėnesius pasikeičiant darbovietei, jeigu yra visos žemiau nurodytos aplinkybės:
- 38.2.2.1. darbovietė pakeičiama be pertraukos arba susidariusią ne daugiau vienos darbo dienos pertrauką galima pagrįsti objektyviais įrodymais;
- 38.2.2.2. nauja darbo sutartis yra be bandomojo laikotarpio arba naujai darbo sutarčiai esant su bandomuoju laikotarpiu, darbo santykiai tęsiasi ir po bandomojo laikotarpio pabaigos.
- 38.3. Tuo atveju, kai vartojimo kredito gavėjas per vertinamąjį laikotarpį pakeitė darbovietę, tvarių mėnesinių pajamų dydis apskaičiuojamas šia tvarka:

- 38.3.1. kai naujame darbe vartojimo kredito gavėjo pajamos padidėjo, tai pajamos apskaičiuojamos kaip paprastas vidurkis atsižvelgiant į paskutinius keturis mėnesius;
- 38.3.2. kai naujame darbe vartojimo kredito gavėjo pajamos sumažėjo, tai pajamos apskaičiuojamos naudojant naujoje darbovietėje gaunamų mažesnių pajamų vidurkį.
39. Vartojimo kredito gavėjui pateikus pajamų už praėjusius kalendorinius metus deklaraciją, tačiau kartu nepridėjus jokių papildomų dokumentų, įrodančių, kad Vartojimo kredito gavėjo deklaruotos pajamos buvo gautos mažesniu laikotarpiu nei pilni kalendoriniai metai, preziumuojama, jog gautos pajamos yra už visus praėjusius kalendorinius metus ir deklaruota suma dalinama iš 12 (dvylikos) mėnesių, taip gaunant Vartojimo kredito gavėjo deklaruotų metų mėnesinių pajamų vidurkį. Vartojimo kredito gavėjui pateikus įrodymus, kuriais vadovaujantis galima nustatyti, kad gautos pajamos yra už mažesni laikotarpį nei visi praėjusieji kalendoriniai metai, deklaruotos pajamos dalinamos iš mėnesių skaičiaus, kada faktiškai buvo gautos deklaruotos pajamos.
40. Bendrovė, atsižvelgdama į konkrečią situaciją ir aplinkybes, gali savo nuožiūra nuspręsti, kokius informacijos šaltinius ir rūšis naudoti Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui vertinimui atlikti ir kokį galutinį tvarumo koeficientą taikyti, tačiau kiekvienu atveju toks sprendimas turi būti argumentuotas, pagrįstas konkrečiomis aplinkybėmis ir objektyviais duomenimis, o Bendrovės naudojamos priemonės ir informacijos šaltiniai turi būti pakankami.
41. Tuo atveju, kai Bendrovė surenka prieštarigus duomenis, t. y. duomenys, pateikti vartojimo kredito gavėjo paraiškoje, nesutampa su duomenimis, gautais iš naudojamų duomenų bazių (ypač, jei vartojimo kredito gavėjo paraiškoje nurodomi didesni finansiniai įsipareigojimai nei duomenų bazėse) Bendrovė privalo vadovautis mažiausių pajamų ir didžiausių įsipareigojimų duomenimis, nepriklausomai nuo to, kuriame informacijos šaltinyje – paraiškoje, išorinėse duomenų bazėse ir (arba) pagrindžiančiuose dokumentuose, duomenys surinkti.¹

VI.VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTINIMAS

42. Įsipareigojimai – Vartojimo kredito gavėjo, jo sutuoktinio ir bendri šeimos turimų finansinių įsipareigojimų finansų įstaigoms ir kitiems asmenims mėnesinė įmokos suma. Asmeninio vartojimo kredito atveju Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimai yra Vartojimo kredito gavėjo turimų asmeninių ir bendrų šeimos finansinių įsipareigojimų finansų įstaigoms ir kitiems asmenims įmokos suma. Įmokos suma apskaičiuojama atskirai apskaičiuojant kiekvieno įsipareigojimo finansų įstaigai dydį, gautą atitinkamo įsipareigojimo likusią kredito grąžinimo ir kredito kainos sumą dalijant iš likusios kredito trukmės mėnesiais ir gautus dydžius susumuojant, išskyrus:
- 42.1. kreditų, kurių daliniai grąžinimai nenumatyti (neterminuota kredito sutartis, sąskaitos kreditavimo sutartis, kita kredito sutartis, pagal kurią kredito gavėjui suteikiama teisė naudotis kreditu neviršijant nustatyto kredito limitu, ir pan.), įsipareigojimo dydis apskaičiuojamas susumuojant šiuos dydžius:
- 42.1.1. nepanaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalytą iš visos kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių (įskaitant neterminuotas kredito sutartis);
- 42.1.2. panaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalytą iš likusios kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių (įskaitant neterminuotas kredito sutartis).
43. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą asmeninis – Vartojimo kredito gavėjo ir bendras šeimos turimų finansinių įsipareigojimų finansų įstaigoms ir kitiems asmenims mėnesinis dydis. Šių įsipareigojimų dydis surenkamas atskirai pagal grupes:
- 43.1. įsipareigojimai pagal vartojimo kredito sutartis, neskaitant įsipareigojimų pagal susietojo vartojimo kredito sutartis ir kredito kortelių sutartis;
- 43.2. įsipareigojimai pagal būsto kredito sutartis;
- 43.3. įsipareigojimai pagal lizingo (t. y. susietojo vartojimo kredito) sutartis;
- 43.4. įsipareigojimai pagal kredito kortelių sutartis;
- 43.5. kiti aukščiau nenurodyti finansiniai įsipareigojimai finansų įstaigoms ir kitiems asmenims, teikiantiems finansines paslaugas.

¹ Tuo atveju, kai vartojimo kredito gavėjas žinomai padarė klaidą ir surinkti įrodymai (pvz. vartojimo kredito gavėjas raštiškai patvirtina dėl klaidos ir pateikia tikslią pajamų sumą) pagrindžia gaunamas didesnes pajamas – vertinamos didesnės pajamos.

44. Jei vartojimo kreditas nėra gražinamas lygiomis dalimis kas mėnesį, mėnesio įsiskolinimas skaičiuojamas įvertinant vidutinę santykinę vartojimo kredito gražinimo ir palūkanų įmoką, apskaičiuojamą padalijus visą vartojimo kredito ir palūkanų įmokų sumą iš vartojimo kredito trukmės mėnesių skaičiaus.
45. Jei Vartojimo kredito gavėjas turi įsipareigojimų pagal kreditinės kortelės sutartį, skaičiuojant mėnesinį įsipareigojimą, atsižvelgiama į kredito kortelės limito dydį ir šio limito panaudojimo kainą.
46. Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos įsipareigojimams turi būti vertinami remiantis ne tik vartojimo kredito gavėjo paraiškoje pateiktais duomenimis, bet ir surinkus pakankamai informacijos ir duomenų, pagrindžiančių pateiktos informacijos objektyvumą.
47. Vartojimo kredito gavėjo suteikti laidavimai/garantijos už kitų asmenų prievoles, kitiems asmenims tinkamai nevykdant savo prievolių, ateityje gali pabloginti Vartojimo kredito gavėjo būklę. Realus poveikis Vartojimo kredito gavėjo finansiniam pajėgumui aptarnauti kreditą tokiu atveju būtų nulemtas tokių sąlyginių įsipareigojimų dydžio. Laikoma, kad Vartojimo kredito gavėjo turto įkeitimas už kitus asmenis, jiems nevykdant skolinių įsipareigojimų, įtakos Vartojimo kredito gavėjo finansiniam pajėgumui nedaro, išskyrus atvejus, kai Vartojimo kredito gavėjas gauna pajamas iš įkeisto turto.
48. Tuo atveju, jei Vartojimo kredito gavėjas suteikia laidavimus / garantijas už kitų asmenų prievoles, kitiems asmenims tinkamai nevykdant savo prievolių, vertinama 50 proc. Vartojimo kredito gavėjo įsipareigojimo (mėnesinės įmokos).
49. Sudarant Vartojimo kredito sutartį, nurodant paskirtį – refinansavimui, vidutinis mėnesio įmokos visoms finansų įstaigoms (įskaitant ir Bendrovę) dydis turi neviršyti 50 procentų Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos, o pasirinkus asmeninį Vartojimo kreditą – asmeninių Vartojimo kredito gavėjo gaunamų tvarių pajamų ir turi atitikti šiuos kriterijus:
 - 49.1. sumažėja bendra įmokos suma;
 - 49.2. DTI, įvertinus refinansuojamus įsipareigojimus, po refinansavimo yra mažesnis;
 - 49.3. esami įsipareigojimams vykdomi laiku.
50. Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos įsipareigojimus Vartojimo kredito gavėjas nurodo Vartojimo kredito paraiškoje, šiuos duomenis Bendrovė taip pat renka iš UAB „Creditinfo Lietuva“ bei Paskolų rizikos duomenų bazės.
51. Duomenis apie įsipareigojimus pagal sritis Vartojimo kredito gavėjas nurodo Vartojimo kredito paraiškoje, šiuos duomenis Bendrovė gauna iš Vartojimo kredito gavėjo atsiųsto sąskaitos išrašo, taip pat renka iš UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazių, Lietuvos banko Paskolų rizikos duomenų bazės ataskaitos.

VII. SPRENDIMO DĖL VARTOJIMO KREDITO SUTEIKIMO (NESUTEIKIMO) PRIĖMIMAS

52. Bendrovė, surinkusi visą reikalingą informaciją ir (arba) dokumentus, privalo išanalizuoti visus surinktus duomenis, juos palyginti ir remdamasi pakankama informacija priimti sprendimą dėl Vartojimo kredito suteikimo konkrečiam vartojimo kredito gavėjui.
53. Bendrovė, priimdama sprendimą dėl Vartojimo kredito suteikimo privalo atsižvelgti į Įsipareigojimų ir tvarių pajamų santykį.
54. Laikoma, kad tarpusavio skolinimo platformos operatorius laikosi atsakingojo skolinimo principo su sąlyga, kad Vartojimo kredito gavėjo vidutinės kredito dalinio gražinimo ir palūkanų įmokos, apskaičiuojamos padalijus visų kredito gražinimo ir palūkanų sumą iš kredito trukmės, pagal visus įsipareigojimus finansų įstaigoms, dydis sudaro ne daugiau kaip 40 proc. Vartojimo kredito gavėjo ir jo šeimos tvarių pajamų. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, įsipareigojimams pagal visus vartojimo kredito gavėjo ir bendrus šeimos įsipareigojimus dėl vartojimo kreditų sudaro ne daugiau kaip 20 proc., o visi kiti kredito gavėjo ir bendri šeimos įsipareigojimams finansų įstaigoms – ne daugiau kaip 40 proc. Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų.
55. Tais atvejais, kai įvertinus Vartojimo kredito gavėjo pajamas ir išlaidas galima suteikti Vartojimo kreditą, Bendrovė turi teisę atsakyti suteikti vartojimo kreditą atsižvelgdama į vartojimo kredito gavėjo reputaciją ir kredito istoriją.
56. Vartojimo kredito gavėjo reputacija yra susijusi su tokiais jo bruožais kaip sąžiningumas, pareiškumas ir patikimumas. Asmens reputaciją galima vertinti pagal tokius rodiklius: teistumas; Bendrovės darbuotojų patirtis bendraujant su Vartojimo kredito gavėju, tinkamas skolinių įsipareigojimų vykdymas ir pan. Esant papildomai informacijai apie Vartojimo kredito gavėją, jo reputacija gali būti vertinama subjektyviai (atsižvelgiant į kitus kriterijus).

57. Bendrovė turi teisę nesuteikti Vartojimo kredito tais atvejais, jeigu įvertinus visą informaciją apie Vartojimo kredito gavėją, nors pagal pajamų ir išlaidų santykį Vartojimo kreditą suteikti galima, tačiau yra pagrindo manyti, kad Vartojimo kredito suteikimas yra per daug rizikingas.

VIII. NELEISTINO SKOLINIMO KATEGORIJS

58. Bendrovė neteikia vartojimo kreditų šiais atvejais:
- 58.1. asmenims, kuriems nėra 18 (įskaitant) metų;
 - 58.2. asmenims, kurie paraiškos pateikimo metu turi registruotą skolą UAB Creditinfo Lietuva, nebent asmuo pateikia įrodymus, kad apie skolą nežinojo, ji yra mažareikšmė (pvz., iki 10 EUR) ir pan.;
 - 58.3. asmenims, turintiems protinę ar fizinę negalią arba neraštingiems asmenims;
 - 58.4. asmenims, neturintiems galiojančio telefono numerio;
 - 58.5. įkalintiems ar nuosprendžio laukiantiems asmenims;
 - 58.6. jei dėl Vartojimo kredito gavėjo kaltės (ne tik kaip kredito gavėjo, bet ir laiduotojo) Bendrovė anksčiau yra patyrusi su kreditavimu susijusių nuostolių;
 - 58.7. jei Vartojimo kredito gavėjas nepatvirtina savo tapatybės;
 - 58.8. jei, remiantis viešai prieinama informacija, galima pagrįstai įtarti, kad Vartojimo kredito gavėjas yra susijęs su finansiniais nusikaltimais (kontrabanda, sukčiavimas ir pan.);
 - 58.9. jeigu skambučio metu iš atsakymų į užduodamus klausimus galima pagrįstai spręsti, kad yra galimai sukčiaujama ir/arba bandoma pasinaudoti kito asmens duomenimis.
59. Jei Bendrovė turi ne visą Vartojimo kredito gavėjo būklei įvertinti reikalingą medžiagą, ši medžiaga ar duomenys yra neišsamūs arba jų patikimumas kelia rimtų abejonių, tuomet tokiam Vartojimo kredito gavėjui vartojimo kreditas gali būti nesuteikiamas.

IX. STEBĖSENA

60. Nuolat stebima, ar Vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo procesas yra tinkamas ir efektyvus, ir prireikus jis yra tobulinamas. Kreditų išdavimo metu gauti duomenys yra analizuojami ir vertinimo modelis yra tobulinamas.
61. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo proceso tinkamumui patikrinti atsižvelgiama į tokius veiksnius kaip Vartojimo kredito gavėjo kreditų portfelio kokybė, uždelstos įmokos bei nurašyti kreditai.
62. Sprendimų priėmimo dėl pardavimų ir kreditų teikimo procesai yra nuolat stebimi ir peržiūrimi, kad jie būtų nenutrūkstami ir juose nebūtų trūkumų.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Bendrovės darbuotojai atsako už teisingą duomenų suvedimą į Bendrovėje naudojamas kompiuterines programas pagal Vartojimo kredito gavėjo užpildytą paraišką, gautus atsakymus iš duomenų bazių, skambučio metu surinktą informaciją, taip pat atsako už teisingą Vartojimo kredito gavėjo būklės įvertinimą.
64. Bendrovės vadovas atsako už bendrą šių Taisyklių vykdymo kontrolę Bendrovėje.
65. Šios Taisyklės įsigalioja jų patvirtinimo dieną ir galioja iki kol bus panaikintos arba pakeistos Bendrovės vadovo įsakymu.
66. Šių Taisyklių nuostatos negaliojimas automatiškai nedaro kitų šių Taisyklių nuostatų negaliojančiomis. Negaliojanti nuostata privalo būti pakeista kita, teisėta ir teisiškai veiksmingai nuostata, turinčia kuo artimesnę reikšmę įtvirtinai teisės akte.
67. Šios Taisyklės turi būti peržiūrimos kartą per metus ir pakeičiamos, jei keičiasi imperatyvūs teisės aktų reikalavimai dėl kreditingumo vertinimo.
68. Šios Taisyklės teikiamos Lietuvos banko priežiūros tarnybai.